

buden; den var allerede paabuden ved Forordning-
gen af 21de Juli 1657, og ved de følgende
Consumtionsanordninger, ved hvilke Landet fik
en Følge og Familiekat. og Kjøbstæderne Con-
sumtionsafgiften, vedblev Brænderibestattning-
gen ved Siden deraf som en særegen Bestat-
ning. Det var først senere, nemlig 1773, at
Brændeviinsproductionen paa Landet forbødes,
og Beboerne paa Landet kunde, uagtet de ved-
bleve at betale Følge og Familiekat, dog ikke
faae andet end den i Kjøbstæderne producerede og
der beskattede Brændeviin, saa at de altsaa for-
uden Følge og Familiekat ogsaa betalte Bræn-
deriskat. Skulde denne Paastand overhøve-
det være rigtig, saa maatte Bornholm ialtsald
derved være bragt i samme Forhold som alle
de øvrige Landdistricter i Riget, det vil sige,
Brændeviinsproductionen maatte være forbuden
paa Bornholm, istedetfor at den er aldeles af-
giftsfri. Disse Argumenter, hentedes fra Born-
holms saakaldte Privilegier, kan der altsaa
ikke tillægges nogen Vægt. Med Hensyn til,
om Brænderiet er en Fordeel for Bornholmerne
selv i oeconomicke Henseende, da skal jeg
slutte mig til, hvad der er blevet anført af
den høitærede Indenrigs- og Finantsminister,
og blot tilføie, at, naar man holder sig til de
Oplysninger, som Bornholmerne selv have
meddeelt om deres Brænderiers nærværende Bes-
taffenhed, saa anvendes der til at producere den
Brændeviin, som nu frembringes paa Bornholm,
cr. 5000 Tdr. Sød mere, end der vilde behø-
ves dertil, dersom Bornholms Brænderier havde
været drevne saa godt, som Brænderierne i de
øvrige Dele af Landet drives, og der tabes altsaa
efter Bornholmernes egen Beregning cr. 15,000
Rbd. idetmindste om Aaret ved denne Production.
Men forøvrigt skal jeg med Hensyn til dette
Punkt slutte mig til, hvad de ærede Ministre
have anført, og ligeledes skal jeg med Hensyn
til Forslaget fra den ærede Rigsdagsmand for
Holbek Amts 2det District (Tscherning) holde
mig til den høitærede Finantsminister og blot
tilføie en Tilstørelse, for yderligere at godt-
gjøre, hvor uudsørlig den Tanke er, som ligger
til Grund for den ærede Rigsdagsmands For-
slag. Denne Tanke er dog egentlig det, som
maa antages, at være ham kjærest i dette For-
slag, og den gaaer ud paa, at den indirecte

Bestatning paa Bornholm, saavel af Brændes-
viin som Told, skulde affattes, og Born-
holm skulde paa anden Maade, saavidt fornie-
dent, erlægge en dertil svarende Afgift. Men,
naar den ærede Rigsdagsmand betænker, at den
Toldbestatning, som nu hviler paa Bornholm
(Tscherning: Det har jeg ikke foreslaaet!) —
jeg beder om Forlæbelse, den ærede Rigsdags-
mand sagde i sit Foredrag, at det var den
Tanke, hvortil han stræbte hen, at vi skulle
undlade at paalægge nye indirecte Bestat-
ninger af denne Art, og om muligt søge at af-
staafe de bestaaende, saaledes, at vi skulde komme
til et fuldstændigt Frihandelsystem, og at dette
navnlig skulde være anvendeligt paa en saa
lille Landsdeel som Bornholm, hvor Opbeho-
selen og Controlføringen særligt vilde foraars-
sage store Uleiligheder og Omkostninger. I
den Anledning er det, jeg vil tillade mig at
gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa,
at denne indirecte Bestatning paa Bornholm
aarligt beløber sig til cirka 70,000 Rbd., og,
dersom den ærede Rigsdagsmand nu vilde
mene, at Bornholm paa nogen anden Maade,
enten ved directe Bestatning paa Grundeien-
domme eller ved en Indkomstskat, eller paa
hvilken som helst anden Maade kunde med større
Lethed udrede et saadant Skattebidrag til Stats-
kassen, som pr. Individ vilde udgjøre over 2
Rbd. (Tscherning: Det er Brutto). — Den
ærede Rigsdagsmand siger, at det er Brutto,
det er rigtigt, det er Brutto, men saa vil jeg
tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar
han argumenterer saaledes, som han gjør, og
siger, at det er uhenigtsmæssigt at beholde
disse indirecte Bestatninger i et Land af Dan-
marks Bestaffenhed, fordi Kysterne ere meget
vidt udstrakte, og Ophævet derfor bliver byrde-
fuldt og bekosteligt, saa tager den ærede Rigs-
dagsmand for Størstedelen Feil; thi Kysterne
ere vel meget mere udstrakte end i flere andre
Lande, som have en Toldbestatning, men disse
Kyster ere for Størstedelen Søkyster, og der
er Bevogningen langt lettere og mindre be-
kostelig end ved Landgrændser, hvilket f. Ex.
fremgaaer deraf, at i den tydske Toldforening,
som har 30 Mill. Indvaanere og en Udstræk-
ning af mellem 9 og 10,000 Quadrant Mill,
samt en Grændse, som er forholdsvis meget